

_____ *hokimligi*
maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi

_____ *maktabgacha va*
maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
__-umumiy o'rta ta'lim maktabi
biologiya fani o'qituvchisi

_____ *ning*
20__-20__-o'quv yili
6-7-sinflar uchun

TO'GARAK
HUJJATLARI

To'garak a'zolari haqida ma'lumot

№	Familiya ismi va sharifi	Tug'ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to'liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							

16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O'tkazilgan xona _____

ISH REJASI

№	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	Modda tuzilishi			
2.	Suyuqliklar			
3.	Tirik organizmlar klassifikatsiyasi			
4.	Hayvonot dunyosi			
5.	Tirik organizmlarning nafas olishi			
6.	Tirik organizmlarning ayirishi			
7.	Ekosistemalarda energiya oqimi			
8.	Yulduzlar			
9.	Joy balandligini o‘lchash			
10.	Litosfera plitalari			
11.	O‘zbekiston dunyo xaritasida			
12.	Vatanimizning muhofaza etiladigan tabiiy obyektlari			
13.	Amaliy mashg‘ulot. Richagni muvozanatga keltirish			
14.	Bosim tirik organizmlar hayotida			
15.	Jismlarning issiqlikdan kengayishi			
16.	Energiyani tejash			
17.	Tirik organizmlarning xilmaxilligi			
18.	Organik olamning zamonaviy sistematikasi			
19.	Umurtqasiz hayvonlarning xilmaxilligi			
20.	Hasharotlar sinfi			
21.	Qushlar va sutemizuvchilar			
22.	Yirtqich sutemizuvchilar turkumi			
23.	Novda			
24.	Tirik organizmlarning o‘z-o‘zini boshqarishi			
25.	Hayvonlarning oziqlanishi			
26.	Nafas olishning mohiyati. O‘simliklarning nafas olishi			
27.	Umurtqalilarning qon aylanish sistemasi			
28.	Odam va hayvonlarning ayirishi			
29.	Tufelka infuzoriyasining harakatlanishini kuzatish			
30.	Umurtqalilarning tayanch-harakat organlari			
31.	Umurtqali hayvonlarning tayanch-harakat sistemasini modellashtirish			
32.	Organizmlarning ko‘payishi			
33.	Hayvonlarning ko‘payishi			
34.	Tirik organizmlarning tashqi muhitga moslanishini o‘rganish			

Sana: “ _ ” _____ 20 __-yil. Sinflar: _____. To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Modda tuzilish

Maqsadlar:

Ta’limiy: O‘quvchilarni yangi mavzu bo‘yicha yangi bilimlar berish tabiiy fanlar haqida ma’lumot berish, tabiiy fanlarga bo‘lgan qiziqishini oshirish

b) tarbiyaviy: o‘quvchilarda berilgan rasmlar hamda savollar ustida ishlash orqali vatanga muhabbat hissini uyg‘otish;

d) rivojlantiruvchi: O‘quvchilarni mustaqil fikrlashga o‘rgatish, nutq madaniyatini o‘stirish, o‘z-o‘zini boshqarishga yo‘naltirish, hozirjavoblik, topqirlik xususiyatlarini rivojlantirish

Mashg‘ulot turi: Ta’lim beruvchi, interfaol.

Mashg‘ulot o‘tish metodi: Aqliy hujum, aralash, interfaol.

Mashg‘ulot jihozi: Mavzuga oid ko‘rgazmalar, jadvallar, tarqatma materiallar,

Texnik jihozlar: Kompyuter, multimedia, slaydlar, magnitofon.

Mashg‘ulotning metodi: og‘zaki (suhbat, savol-javob)

Mashg‘ulotning vositalari: o‘quv dasturi, mashg‘ulot rejasi, mashg‘ulotlik, mashq daftari, “O‘qituvchi kitobi”, xattaxta, texnik jihozlar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o‘zi uchun.

Nazorat: O‘quvchilarning mashg‘ulotda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: O‘quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, mashg‘ulot oxirida e’lon qilinadi.

I. Tashkiliy qism: Salomlashish, yo‘qlama qilish, o‘quvchilarni mashg‘ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

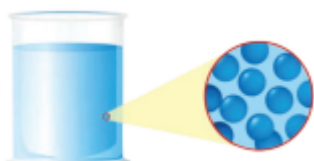
II. Tanishuv jarayoni: O‘quvchilar bilan yozgi ta’til haqida suhbat o‘tkaziladi va mashg‘ulotga tayyorgarlik ko‘riladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

Tabiatda moddalar gaz, suyuq va qattiq holatda uchraydi.

Gaz xususiy shakl va hajmga ega emas. Gazlar idish shaklini va hajmini to‘liq egallaydi. Masalan, xonadagi havo. Gaz zarralardan tashkil topgan bo‘lib, ular to‘xtovsiz va tartibsiz harakatlanadi.

Suyuqlik biror idishga quyilsa, o‘sha idish shaklini egallaydi. Masalan, olma sharbati stakanga yoki piyolaga quyilganda, idish shaklini oladi.

Qattiq jismlar xususiy shakl va hajmga ega. Masalan, yog‘och qattiq jism, shuning uchun qattiq jismlar – stol, qalam va ruchka kabilar shaklini o‘zgartirmaydi

Bizga kerak	Ishni bajarish tartibi
<ul style="list-style-type: none"> ▪ 3 ta plastik idish (stakan), ▪ suv, ▪ qum 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Birinchi stakanda havo bor. 2. Ikkinchi stakanga suv quyung. 3. Uchinchi stakanga qum soling. 4. Uchala stakandagi moddalar joylashuvini kuzating. 5. Guruhlarga bo'linib muhokama qiling.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash:

Moddalarning gaz, suyuq va qattiq holatda bo'lishi moddaning tuzilishiga bog'liq. Har bir modda o'ziga xos xususiyatga ega. Moddalar ko'zga ko'rinmaydigan mayda zarrachalardan tarkib topadi.

Moddaning molekulasida shu moddaning juda mayda zarrachasidir. Suvning juda mayda zarrachasi – suv molekulasidir.

Moddaning turli ko'rinishlarini o'rganish maqsadida quyidagi tajribani o'tkazamiz.

Zarralarning xossalari qanday tushuntirish mumkin?

Moddaning zarralari o'zgarmaydi. Barcha suv zarralari uchta holatda (qattiq, suyuq, gaz) ham bir xil. Ammo zarralarning joylashishi, harakati va ularning o'zaro ta'sirlashuvi har bir holatda turlicha bo'ladi.

V. O'quvchilarni rag'batlantirish.

Mashg'ulotni yakunlash.: Mashg'ulotda faol qatnashgan o'quvchilar rag'bat kartochkalari bilan rag'batlantiriladi.

VI. Uyga vazifa:

1. Yonib turgan shamni kuzating. Undan oqib tushayotgan suyuqlik ma'lum vaqtdan so'ng qotadi. Bu jarayonni qanday izohlaysiz?

2. Un, shakar va tuz zarralarini taqqoslang.

Maktab MMIBDO' _____ sana _____ 20__yil

Sana: “ ” _____ 20__-yil. Sinflar: _____. To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Suyuqliklar

Maqsadlar:

Ta’limiy: O‘quvchilarni yangi mavzu bo‘yicha yangi bilimlar berish tabiiy fanlar haqida ma’lumot berish, tabiiy fanlarga bo‘lgan qiziqishini oshirish

b) tarbiyaviy: o‘quvchilarda berilgan rasmlar hamda savollar ustida ishlash orqali vatanga muhabbat hissini uyg‘otish;

d) rivojlantiruvchi: O‘quvchilarni mustaqil fikrlashga o‘rgatish, nutq madaniyatini o‘stirish, o‘z-o‘zini boshqarishga yo‘naltirish, hozirjavoblik, topqirlik xususiyatlarini rivojlantirish

Mashg‘ulot turi: Ta’lim beruvchi, interfaol.

Mashg‘ulot o‘tish metodi: Aqliy hujum, aralash, interfaol.

Mashg‘ulot jihozi: Mavzuga oid ko‘rgazmalar, jadvallar, tarqatma materiallar,

Texnik jihozlar: Kompyuter, multimedia, slaydlar, magnitofon.

Mashg‘ulotning metodi: og‘zaki (suhbat, savol-javob)

Mashg‘ulotning vositalari: o‘quv dasturi, mashg‘ulot rejasi, mashg‘ulotlik, mashq daftari, “O‘qituvchi kitobi”, xattaxta, texnik jihozlar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o‘zi uchun.

Nazorat: O‘quvchilarning mashg‘ulotda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: O‘quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, mashg‘ulot oxirida e‘lon qilinadi.

I. Tashkiliy qism: Salomlashish, yo‘qlamaqilish, o‘quvchilarni mashg‘ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

II. Tanishuv jarayoni: O‘quvchilar bilan yozgi ta’til haqida suhbat o‘tkaziladi va mashg‘ulotga tayyorgarlik ko‘riladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

Yer yuzasining katta qismini suyuqliklar egallagan. Hozirgi kunda sayyoramiz olimlari

suyuq suvga ega bo‘lgan boshqa sayyoralarni qidirmoqdalar. Ammo sayyoralar biz bilgan

suvga ega bo‘lishlari uchun ularda yetarlicha aniq shart-sharoitlar mavjud bo‘lishi kerak.

Suyuqlik biror idishga quyilsa, o‘sha idish shaklini egallaydi. Suyuqlik o‘z xususiy hajmiga ega. Shuning uchun suyuqlikni siqish qiyin. Suyuqliklar bir-biriga yaqin joylashgan juda kichik zarralardan iborat, lekin ular qattiq moddalar kabi zich emas. Moddaning zarralari qattiq jismga qaraganda ko‘proq harakatlanadi.

Suyuqliklarning xususiyatlari:

1) suyuqliklarning og‘irligini aniqlash uchun ularni tortish mumkin;

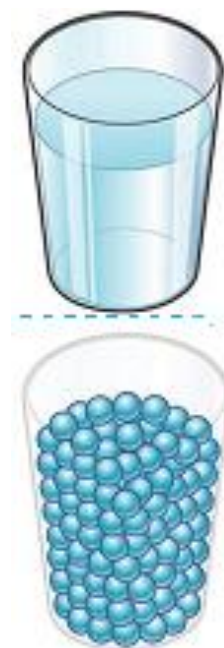
2) moddaning shakli sifatida suyuqliklar ham qattiq moddalar kabi bo‘shliqni egallaydi;

3) suyuqliklar qattiq shaklga ega emas, lekin ular hajmga ega;

4) suyuqliklar idishga solinganda shu idish shaklini oladi va o‘z hajmini o‘zgartirmaydi.

Suyuqliklarning turlari

Suv butun dunyo okeanlarida mavjud bo‘lgan suyuqlikdir. Ammo u tabiatda qattiq modda holatida ham uchraydi. Masalan, sovuq kundagi qor yoki Shimoliy qutbdagi doimiy muz kabi

Bizning tanamiz juda ko'p qattiq moddalardan iborat, ammo ichimizdagi asosiy suyuqliklardan biri qondir. Har bir odamda o'rtacha taxminan 5 litr qon mavjud.

Asal – shirin va siropli, asalarilar tomonidan ularning uyalari ichida to'planadigan suyuqlik. Barcha suyuqliklar suvdan iboratmi?

Barcha suyuqliklarning tarkibini suv tashkil qilavermaydi. Masalan, neft va simob tarkibida suv yo'q, lekin ular suyuqliklardir. Sirtini namlash uchun suyuqlik suv bo'lishi shart emas. Masalan, qog'oz qopdagi yog'li

qovurilgan ovqat qog'ozni namlaydi.

Qum va kukun suyuqliklarmi?

Qum va kukunlar idishning shaklini oladi, lekin ular suyuqlik emas. Masalan, qopchalarga qum va kukunni solsangiz, ular qop shaklini oladi. Agar ularni qopdan to'kib tashlasangiz, suyuqlik kabi oqadi. Lekin har bir qum va kukun zarrasi – qattiq modda.

Loy va mayonez suyuqliklarmi?

Ba'zi moddalarni suyuq yoki qattiq moddalar sifatida tasniflash mumkin. Ularda moddaning ikkala holat-xususiyatlari ham aks etadi. Masalan, loy va mayonez – suyuqliklar, lekin qattiq modda namunasi ham bo'lishi mumkin

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash:

1. Suv, sut va yog' – hammasi suyuqlik. Yana qanday suyuqliklar nomlarini keltira olasiz?

2. Yoqib qo'yilgan sham suyuq holatga o'tadi va ma'lum vaqtdan so'ng qotadi. Buni nima bilan izohlay olasiz?

V. O'quvchilarni rag'batlantirish. Mashg'ulotni yakunlash.: Mashg'ulotda faol qatnashgan o'quvchilar rag'bat kartochkalari bilan rag'batlantiriladi.

VI. Uyga vazifa: Savollarga javob yozish

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com veb-sayti orqali o'zingiz uchun kerakli ma'lumotlarni yuklab oling.

+99890-530-00-68 nomerga telegramdan yozishingiz yoki telegramdan nza4567 izlab telegramga murojaat qilishingiz so'raladi. Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi.

Hujjat word variant doc formatda beriladi. 40 listdan iborat biologiya fanidan 6-7-sinf 34 soatli to'garakni to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

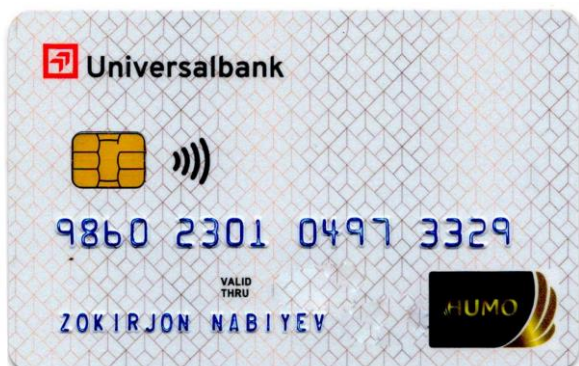

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To'lov uchun: **HUMO 9860230104973329**

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.
To'liq holda olganingizdan so'ng:
Faqat o'zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.
Internet orqali veb-saytlarga joylamang.
Kanal va gruppalarga tarqatmang.

**OMONATGA
HIYONAT QILMANG.**

Bizni hizmatdan foydalanib qulay imkoniyatga ega bo'ling!
Bizda maktablar uchun quyidagi hujjatlar mavjud

- 1. 1-11-Sinflar uchun sinf soati ish reja va konspektlari**
- 2. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan to'garak hujjatlari**
- 3. Sinf rahbar hujjatlari**
- 4. Metodbirlashma hujjatlari**
- 5. Ustama hujjatlari**
- 6. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan konspektlar**
- 7. 1-11-Sinflar uchun Ish rejalar (Taqvim mavzu rejalar)**
- 8. Maktab ish hujjatlari**
- 9. Direktor ish hujjatlari**
- 10. MMIBDO' ish hujjatlari**
- 11. O'IBDO' ish hujjatlari**
- 12. Psixolog hujjatlari**
- 13. Xotin-qizlar qo'mitasi ish hujjatlari**
- 14. Kutubxona mudirasi ish hujjatlari**
- 15. Besh tashabbus hujjatlari**
- 16. Ochiq dars ishlanmalar, taqdimotlar, slaydlar**